

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UNSKO-SANSKI KANTON
GRAD BIHAĆ
GRADONAČELNIK

Broj: 10/1-
Bihać, 08.12. 2017. godine

Na osnovu člana 52. Statuta Grada Bihaća ("Sl.glasnik Grada Bihaća" br.13/15)
Gradonačelnik u svojstvu predlagača propisa i drugih akata:

O D R E Ā U J E

Izvjestioca mr.sc.Nijaza Lipovaču, Načelnika Službe za upravljanje lokalnim razvojem
na sjednici Gradskog vijeća i radnim tijelima po prijedlogu tačke dnevnog reda:

Informacija o stanju u oblasti zapošljavanja na području grada Bihaća s prijedlogom
mjera za stvaranje uslova za privredni razvoj i zapošljavanje.

Gradonačelnik
Šuhret Fazlić

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UNSKO - SANSKI KANTON
GRAD BIHAĆ
GRADONAČELNIK
Služba za upravljanje lokalnim razvojem

Broj: 10/1-
Bihać, 08.12. 2017.godine

Gradsko vijeće
Grad Bihać

PREDMET: Informacija o stanju u oblasti zapošljavanja na području grada Bihaća s
prijedlogom mjera za stvaranje uslova za privredni razvoj i zapošljavanje

Na osnovu člana 52. stav 1. tačka a) Statuta Grada Bihaća („Službeni glasnik Grada Bihaća“ br. 13/15) i člana 140. Poslovnika Gradskog vijeća Bihać („Službeni glasnik Grada Bihać“ br. 3/16) u prilogu ovog akta dostavljam: Informacija o stanju u oblasti zapošljavanja na području grada Bihaća s prijedlogom mjera za stvaranje uslova za privredni razvoj i zapošljavanje uz slijedeće:

O b r a z l o ž e n j e

Pravni osnov za donošenje

Pravni osnov sadržan je u članu 12. stav 3. alineja c. Zakona o lokalnoj samoupravi Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“ broj 8/11) kojim je propisano da u vlastite nadležnosti jedinice lokalne samouprave posebno spadaju između ostalog i donošenje programa i planova razvoja jedinice lokalne samouprave i stvaranje uvjeta za privredni razvoj i zapošljavanje, te u članu 35. tačka c. Statuta Grada Bihaća, („Službeni glasnik Grada Bihaća,“ broj 13/15), kojim je između ostalog utvrđena nadležnost Gradskog vijeća da donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga Grada i daje njihovo tumačenje.

Razlozi za donošenje

Programom rada Gradskog vijeća, odnosno Gradskog organa uprave za 2017. godinu godinu planirano je da se uradi i razmatra Informacija o stanju u oblasti zapošljavanja na

području grada Bihaća s prijedlogom mjera za stvaranje uslova za privredni razvoj i zapošljavanja u cilju analiziranja i sagledavanja stvarnog postojećeg stanja, uzroka i posljedica takvog stanja, kao i sagledavanje mogućih mjera za unapređenje stanja u ovoj veoma značajnoj oblasti u skladu sa nadležnostima lokalne zajednice.

Informacija o stanju u oblasti zapošljavanja na području Grada Bihaća s prijedlogom mjera za unapređenje stanja u ovoj oblasti, također ima za cilj davanje smjernica za koncipiranje ekonomske razvojne projekcije Grada Bihać u narednom periodu.

Prijedlog :

Predlažem da Gradsko vijeće u okviru svojih nadležnosti razmotri predloženu informaciju i usvoji Zaključak o prihvatanju iste.

Prilog: 1.

1. Informacija o stanju u oblasti zapošljavanja na području grada Bihaća s pijedlogom mjera za stvaranje uslova za privredni razvoj i zapošljavanje

Dostavljeno:

1. Naslovu
2. Evidencija
3. a/a

Gradonačelnik
Šuhret Fazlić

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UNSKO-SANSKI KANTON
GRAD BIHAĆ
GRADONAČELNIK
Služba za upravljanje lokalnim razvojem**

**INFORMACIJA O STANJU U OBLASTI ZAPOŠLJAVANJA
NA PODRUČJU GRADA BIHAĆA S PRIJEDLOGOM MJERA ZA STVARANJE
USLOVA ZA PRIVREDNI RAZVOJ I ZAPOŠLJAVANJE**

Bihać, decembar 2017. godine

S A D R Ź A J

1. U V O D

2. K O M P A R A T I V N I P O K A Z A T E L J I Z A P O S L E N O S T I, N E Z A P O S L E N O S T I, S T O P A N E Z A P O S L E N O S T I, N A P O D R U Č J U G R A D A B I H A Ć A U P E R I O D U 1 9 9 1 . – 2 0 1 1 . - 2 0 1 6 . / I - I X 2 0 1 7 . /
  - 2.1. Z a p o s l e n o s t
  - 2.2. Z a p o s l e n o s t u p o d u z e t n i š t v u
  - 2.3. N e z a p o s l e n o s t
  - 2.4. S t o p a n e z a p o s l e n o s t i

3. O S N O V N I U Z R O C I / F A K T O R I U T I C A J A N A N E Z A P O S L E N O S T

4. P R I J E D L O Z I M J E R A N A U N A P R E Ā E N J U S T A N J A U O B L A S T I Z A P O Š L J A V A N J A N A P O D R U Č J U G R A D A B I H A Ć A

ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

1. U V O D

U skladu sa Programom rada Gradskog vijeća Bihać za 2017. godinu („Službeni glasnik Grada Bihaća“ broj 2/17) Služba za upravljanje lokalnim razvojem pripremila je Informaciju o stanju u oblasti zapošljavanja na području grada Bihaća s prijedlogom mjera za stvaranje uslova za privredni razvoj i zapošljavanje.

Na osnovu prikupljenih podataka Federalnog zavoda za statistiku, JU Službe za zapošljavanje Unsko-sanskog kantona, Biro rada Bihać, Strategije razvoja općine Bihać 2014. – 2023. godine, te ostalih relevantnih pokazatelja sa kojima raspolaže Služba za upravljanje lokalnim razvojem, izrađena je ova Informacija.

Procesi strukturnih promjena u privredi i efekti privatizacije javnih preduzeća, te primjena Zakona o stečajnom postupku izvršili su neposredan uticaj na tržišne tokove, naročito u restrukturiranju javnih preduzeća, što se odrazilo kroz otpuštanje radnika. Promjene makroekonomskog kretanja i neizvjesna situacija u privrednom sistemu rezultirale su nepovoljnim učincima na ekonomske tokove, gdje su usljed nagomilanih kreditnih zaduženja stagnirali mnogi privredni subjekti. Uticaj globalne ekonomske krize uzrokovao je krizu u oblasti zapošljavanja i na lokalnim nivoima, i ugrozio egzistenciju značajnog dijela stanovništva.

Trenutno složeno ekonomsko stanje znatno je uticalo na evidentan deficit u vanjskotrgovinskoj razmjeni, smanjenje direktnih stranih ulaganja i novčanih doznaka iz inozemstva izazvalo je ozbiljne negativne efekte na zapošljavanje. Negativnim uticajima ponude i potražnje, niskom produktivnošću malih i srednjih preduzeća došlo je do smanjenja stope zaposlenosti. Kako su stope zaposlenosti izrazito niske, lokalna zajednica se suočava sa deficitom produktivnog zapošljavanja.

Situaciju na tržištu rada karakterizira visoka stopa nezaposlenosti u kojoj dominira strukturalna i dugoročna nezaposlenost što je prepreka bržem i značajnijem zapošljavanju nekih ciljnih grupa, a posebno osjetljivih kategorija nezaposlenih. Tržišta rada su teško pogođena vanjskom migracijom, kvalifikovana i nekvalifikovana lica u svojoj najproduktivnijoj dobi odlaze iz zemlje za zaposlenjem, što osiromašuje bazu domaćih ljudskih resursa. Velika dugoročna nezaposlenost ukazuje na potrebe za dodatnim mjerama za reintegraciju lica koja su godinama izgubila samopouzdanje i vještine potrebne za ulazak na tržište rada. Lica sa invaliditetom dodatno su pogođena siromaštvom i socijalnom isključenošću. Jedan od faktora neprilagođenosti tržištu rada je slaba pokretljivost radne snage koju očituje nespremnost da zbog potrebe posla ne napuštaju svoja prebivališta.

Poslovni ambijent i neizvjesna investiciona klima nisu povoljni za poslovanje, što onemogućava očekivani razvoj privrede, a sa druge strane stimuliše sivu ekonomiju.

Pod uticajem recesije oslabila je materijalna i socijalna sigurnost građana. Smanjen je broj prijavljenih osoba na evidenciju JU Služba za zapošljavanje USK. Radi očuvanja nivoa zaposlenosti pokrenute su programske aktivnosti JU Služba za zapošljavanje Unsko-sanskog kantona kako bi se stvorili uslovi za unapređenje efikasnosti funkcije tržišta rada kroz osposobljavanje stručnih kadrova spremnih na realizaciju programskih ciljeva. Strateški

ciljevi fokusirani su na zapošljavanje posebnih skupina nezaposlenih (mladi, žene, dugoročno nezaposleni, stariji radnici, osobe sa onesposobljenjem i Romi). U posmatranom periodu lagano se smanjuje broj registriranih nezaposlenih lica na evidenciji JU Službe za zapošljavanje USK.

Nedostatak mogućnosti za legalno i produktivno zapošljavanje ima za posljedicu neformalnu ekonomiju, što se ogleda u razlici registrirane i stvarne nezaposlenosti/zaposlenosti.

Zbog teškog pristupa tržištu rada, sporog kreiranja poslova, nedostatka radnih vještina velik broj radnika traži priliku u segmentu neformalnog zaposlenja. U neformalnoj ekonomiji poljoprivredni sektor je zauzeo značajno mjesto, gdje je zaposlen veliki dio stanovništva koje radi na privremenoj osnovi ili na poslovima koji ne iziskuju puni angažman. U ukupnom neformalnom zaposlenju velik je udio nekvalificiranih lica, dok oni sa završenom višom ili visokom školom imaju više šansi za izlazak iz neformalne ekonomije.

Nizak stepen stručnosti pojedinih kategorija stanovništva jedan je od direktnih faktora nezaposlenosti naročito srednje populacije koja zahtijeva edukativni program uz stručno obučavanje, dokvalifikaciju i prekvalifikaciju. Programske aktivnosti vezane su za mlade bez iskustva sa visokom, višom, srednjom stručnom spremom, kvalificiranom radnom snagom, sufinansiranje zapošljavanja osoba sa invaliditetom, starijih osoba sa iskustvom, obuhvataju zapošljavanje Roma i povratnika, zatim lica preko 40 godina starosti. Stvaranje povoljnog poslovnog ambijenta i razvoj ljudskih resursa zasnovan na programima edukacija i usavršavanja jedan je od glavnih faktora perspektivnog povećanja zaposlenosti na području lokalne zajednice Bihać.

U posmatranom periodu u odnosu na isti period prethodne godine zapaženo je blago smanjenje stope nezaposlenosti. Mnoge općine i gradovi su uvele restriktivne mjere koje su se odrazile i u Budžetu Grada Bihaća kako bi se redukovali rashodi i održala stabilizacija u programskim aktivnostima.

Stabilizacionim mjerama opala su investiranja, što ima refleksiju na realizaciju ekonomskih projekata i samim tim i povećanje zapošljavanja. Recesionim tokom došla su u pitanje mnoga privredna društva, došlo je do zatvaranja malih i srednjih preduzeća uslijed pada ekonomskog rasta, gdje su osjetljive grupe stanovništva ostale u nepovoljnom položaju bez primanja i zdravstvene zaštite. Porasla su davanja za korisnike u službama za zapošljavanje za korisnike novčane naknade i zdravstvene pomoći.

2. KOMPARATIVNI POKAZATELJI ZAPOSLENOSTI, NEZAPOSLENOSTI, STOPA NEZAPOSLENOSTI NA PODRUČJU GRADA BIHAĆA U PERIODU 1991. - 2011 - 2016. / I-IX 2017./

2.1. Zaposlenost

Prosječan broj zaposlenih lica na području grada Bihaća u 2016. godini je iznosio 11.854 lica, što je za 1,8 % više u odnosu na 2015. godinu. Stopa zaposlenosti (radno sposobnog stanovništva) u 2016 godini iznosila je 29,6%. Broj zaposlenih u augustu 2017. godine iznosi 12.005., u julu 12.114 (indeks 102,2 juli u odnosu na juni).

Tabela 1.

Zaposlenost: Bihać, USK, Federacija BiH (godišnji prosjek)

Godina	Bihać	USK	F BiH	Učešće zaposl. grada Bihaća u USK %	Učešće zaposl. grada Bihaća u zaposl.F BiH %	Učešće zap.USK u zap.sl. F BiH %
1991	17.007					
2011	12.032	32.594	440.747	36,91	2,73	7,39
2012	11.877	31.683	437.331	37,49	2,72	7,24
2013	11.989	31.863	435.113	37,65	2,75	7,32
2014	11.813	32.155	443.587	36,74	2,66	7,24
2015	11.648	31.853	450.121	36,56	2,58	7,07
2016	11.854	32.778	457.974	36,16	2,59	7,15
2017 (VII)	12.114	34.649	468.350	34,96	2,59	7,40
2017 (VIII)	12.005	34.387	466.912	34,91	2,57	7,36

Izvor : Federalni zavod za statistiku

U 1991. godini prema podacima Republičkog zavoda za statistiku u Bihaću je bilo zaposleno 17.007 od čega: u privredi 13.709 lica i vanprivredi 3.289.

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku na području grada Bihaća u 2016. godini prosječan broj zaposlenih iznosio je 11.854 lica, što čini 69,7% zaposlenosti iz 1991. godine.

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku u Unsko sanskom kantonu u 2016. godini broj prosječan broj zaposlenih iznosio je 32.778 radnika, što je u odnosu na 2015. godinu povećanje za 925 lica. Stopa zaposlenosti radno sposobnog stanovništva u 2016. godini iznosila je 17,0 % i veća je 1,3 % u odnosu na 2015. godinu, dok je stopa nezaposlenosti 57,4% i bilježi tendenciju blagog pada u odnosu na 2015. godinu i manja je za 2,0 %.

Tabela 2. Komparativni pokazatelji odnosa zaposlenosti nezaposlenosti *Stopa zaposlenosti i nezaposlenosti grad Bihać i USK / maj / juli - 2017./*

Opis	USK	Bihać	(3:4)
<i>Procjena prisutnog stanovništva maj 2017. (Podaci Ministarstva zdravstva i socijalne politike)</i>	282.567	56.307	19,92%
<i>Radno aktivno stanovništvo od 15- 65 g. 68 %</i>	192.146	38.289	19,92
<i>Evidentirano zaposleni maj 2017.</i>	33.115	11.645	
<i>Evidentirana nezaposlenost juli 2017.</i>	42.461	8.996	21,18%
<i>Stopa zaposlenosti : <u>Zaposleni x 100</u> Radno aktivno stanovništvo</i>	17,23	30,41	
<i>Stopa nezaposlenosti: <u>Nezaposlenost juli 2017.)</u> Zaposleni + Nezaposleni</i>	56,18	43,58	

Izvor podataka: JU Služba za zapošljavanje USK, Bilten 7/ 2017.godine.

Prema podacima Službe za zapošljavanje stopa zaposlenosti u 2017. godini (prikazana u tabeli 2.) računata prema statističkim standardima MOR-a (Međunarodne organizacije rada) iznosi 30,41%, a stopa nezaposlenosti 43,58% bilježi tendenciju blagog pada u odnosu na decembar 2016. godine.

Tabela 3. Zaposlenost prema stepenu stručne spreme na području grada Bihaća I-IX

Godina/period	VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PK	NK	Ukupno
I-IX 2016	407	56	655	1	7	555	47	191	1.919
I-IX 2017	376	43	625	1	7	593	36	215	1.896
+/-	-31	-13	-30	0	0	+38	-11	+24	-23

Izvor podataka: JU Služba za zapošljavanje USK , Biro rada Bihać

Prema podacima JU Službe za zapošljavanje USK na području grada Bihaća u periodu januar – septembar 2017. godine u odnosu na isti period prethodne godine smanjen je broj zaposlenih (indeks (98,80).

2.2. Zaposlenost u poduzetništvu

Značajno smanjenje potražnje za svim vrstama proizvoda i usluga uzrokovano općim stanjem, recesijom i opadanjem životnog standarda stanovništva dovelo je do opadanja broja pravnih lica koja podnose zahtjev za izdavanje rješenja o ispunjavanju tehničkih i drugih uslova za obavljanje registrovanih djelatnosti. Zbog prestanka nadležnosti da općinski/gradski organ uprave izdaje rješenja za obavljanje registrovane djelatnosti pravnih lica smanjen je broj izdatih rješenja o ispunjavanju tehničkih i drugih uslova za obavljanje registrovanih djelatnosti. Ovo iz razloga što je odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima („Službene novine FBiH“ br. 88/08) propisano da pravna lica mogu otpočeti sa obavljanjem registrovanih djelatnosti na osnovu registracije društva kod nadležnog

registarskog suda i obavještenja o početku obavljanja djelatnosti nadležnoj kantonalnoj inspekcijskoj upravi, koja u redovnom nadzoru provjerava da li su ispunjeni uslovi za obavljanje iste. Izuzetak su ugostiteljske, turističke djelatnosti i mjenjački poslovi za koje je posebnim propisima utvrđeno da nadležni općinski/gradski organ uprave utvrđuje tehničke i druge uslove za obavljanje navedenih djelatnosti. Treba napomenuti da je i fiskalizacija imala negativne posljedice na broj zahtjeva za utvrđivanje tehničkih i drugih uslova pravnih lica.

Činjenica je da je recesija i u oblasti poduzetništva imala značajan uticaj, jer je mnogo lica ostalo bez posla, ako se ima na umu da ni jedan od ovih poslovnih subjekata ne zapošljava samo jedno lice, tako da je broj istih koja su ostala bez posla sigurno mnogo veći.

Gradski organ uprave je u 2016. godini putem resorne Službe ukupno izdao 330 odobrenja za obavljanje djelatnosti pravnih i fizičkih lica i 195 rješenja o stalnoj odjavi obavljanja djelatnosti pravnih i fizičkih lica. Podaci o broju ukinutih rješenja o ispunjavanju tehničkih i drugih uslova za obavljanje registrovanih djelatnosti pravnih lica i broju rješenja o stalnim odjavama rada fizičkih lica zaključno sa 31.12.2016. godine ukazuje na povećan broj prijava u odnosu na broj odjava registriranih djelatnosti.

2.2. Nezaposlenost

Krajem 2016. godine evidentirana nezaposlenost u gradu Bihaću iznosila je 9.531 nezaposleno lice i bilježi tendenciju laganog pada i u odnosu na 2015. godinu manja je za 630 lica (indeks 93,79), dok je krajem septembra 2017. godine broj registriranih nezaposlenih lica iznosio 9.094 lica i u odnosu na kraj 2016. godine manji je za 437 lica.

Tabela 5. Nezaposlenost: Bihać, USK, Federacija BiH, stanje 31.12. po god. I IX 2017.g.

Godina	Bihać	USK	F BiH	Učešće nezap. grada Bihaća u nezaposlenim USK-a %	Učešće nezap. grada Bihaća u nezaposlenim FBiH %	Učešće nezap. USK-a u nezaposlenim FBiH %
2011.	9.660	42.726	371.090	22,61	2,60	11,51
2012.	10.046	44.734	384.852	22,46	2,61	11,62
2013.	10.242	46.204	391.942	22,16	2,61	11,78
2014.	10.232	46.341	392.265	22,08	2,61	11,80
2015.	10.161	46.660	389.865	21,80	2,61	11,96
2016.	9.531	44.192	372.207	21,57	2,56	11,87
2017. septembar	9.094	41.889	352.398	21,78	2,58	11,88

Izvor podataka: Federalni Zavod za statistiku

Zaključak:

Broj nezaposlenih u kontinuitetu se povećava od 2011.g. do 2013.g. na svim nivoima: Bihać, USK i F BiH. U gradu Bihaću u 2011.g. bilo je nezaposleno 9.660 lica, a taj broj je porastao na 10.242 lica sa decembrom 2013.g., u decembru 2014. godine smanjio se na 10.232, a u

2015.g. smanjio se na 10.161 nezaposleno lice. Također broj nezaposlenih u istom periodu je porastao i na području USK sa 42.726 lica, 2011.g. na 46.204 u decembru, 2013. godine u decembru 2014. godine povećao se na 46.341 nezaposleno lice, u decembru 2015., godine na 46.660. U 2015.g. broj nezaposlenih na području grada Bihaća se smanjio u odnosu na 2014.g. i to sa 10.232 /2014.g./ na 10.161 /2015.g./, tendencija smanjenja nezaposlenih se nastavila i u 2016.g. na 9.531 u decembru, tako da sa septembrom mjesecom 2017.g. broj nezaposlenih smanjio se u odnosu na decembar 2016.g. i taj broj je 9.094 nezaposlena lica / decembar 2016.g. = 9.531 nezaposlena lica/.

Jedan od glavnih problema nezaposlenosti predstavlja dugoročna nezaposlenost, jer ona vremenom obeshrabruje stanovništvo da traži posao, što vodi ka socijalnoj isključenosti osoba koje traže posao više od 5 godina, te prouzrokuje dodatno socijalno opterećenje u vidu socijalnih naknada i troškova vezanih za njihovu reintegraciju. Poslijeratnim raspadom javnih preduzeća došlo je do rasta stope nezaposlenosti starijih lica koja nisu bila obuhvaćena programima stručnog obrazovanja i obuke, niti drugim oblicima reintegracije na tržištu rada.

Broj prijavljenih lica u Službi za zapošljavanje kontinuirano je ostvarivao trend rasta radi ostvarenja prava na zdravstvenu zaštitu. U decembru 2016. godine broj korisnika zdravstvene zaštite iznosio je 6.560 što je za 488 manje u odnosu na 2015. godinu (7.048), dok je u septembru 2017. godine iznosio 6.122. lica što je posljedica teškog pristupa tržištima rada, sporog kreiranja poslova, nedostatka vještina koje se traže na tržištu rada, sticanja odgovarajućih prava (beneficija) koja se ostvaruju prijavom na evidenciju nezaposlenih.

Sa 31.12. 2016. godine broj prijavljenih lica koja traže zaposlenje iznosio je 9.531 lice, od čega su 5.079 žene. Od ukupnog broja nezaposlenih lica 3.613 su lica koja prvi put traže zaposlenje, od čega su 2.183 žene. Broj lica kojima je prestao radni odnos u toku decembra je 89 lica, od toga su 32 žene.

Po kvalifikacionoj strukturi u decembru 2016. godine utvrđen je najveći broj nezaposlenih NKV ukupno 2.742, što pokazuje da je potrebno nastaviti sa programom usavršavanja, dokvalifikacije, prekvalifikacije i edukacije tj. realizacija aktivne politike zapošljavanja. Krajem decembra 2016. godine evidentirana nezaposlenost u gradu Bihaću iznosila je 9.531 lice i bilježi tendenciju laganog pada u odnosu na prethodni mjesec za 13 lica. U 2016. prijavljeno je ukupno 3.534 nezaposlena lica (žena 1.579), zbog prestanka radnog odnosa 1.882 lica (žena 784), zbog stečaja, likvidacije, restrukturiranja, privatizacije 37 (žena 16), tehnološkog viška 547 lica, dok je na listi iz ostalih razloga 1.298 lica (žena 541). Sa evidencije nezaposlenih u periodu januar-decembar brisano je ukupno 3.605 lica (žena 1.613).

Tabela 6.

Nezaposlenost prema stručnoj spremi USK, decembar 2016. godine

Decembar 2016. godine	Ukup.	VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
Bihać	9.531	826	185	2.701	30	43	2.547	452	2.742
Bos. Krupa	4.658	273	54	1.182	13	10	1.248	150	1.728
Bos. Petrovac	1.034	38	9	242	0	3	389	15	338
Bužim	4.109	147	31	642	0	4	998	124	2.163
Cazin	10.141	444	66	2.023	0	17	3.120	262	4.209
Ključ	2.333	81	17	473	2	6	888	72	794
Sanski Most	4.179	136	20	858	0	54	1.572	133	1.406
Velika Kladuša	8.207	202	31	1.264	22	8	2.320	270	4.090
Ukupno:	44.192	2.147	413	9.385	67	145	13.082	1.478	17.475

Izvor podataka: JU Služba za zapošljavanje USK, Bilten 12 /2016.g.

Tabela 7. Nezaposlenost prema stručnoj spremi USK, septembar 2017. godine

Septembar 2017. godine	Ukup.	VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
Bihać	9.094	777	172	2.605	27	42	2.441	425	2.605
Bos. Krupa	4.319	235	46	1.064	13	10	1.143	151	1.657
Bos. Petrovac	928	23	8	222	0	4	348	15	308
Bužim	4.025	155	32	644	0	2	1.000	115	2.077
Cazin	9.549	409	63	1.858	0	19	2.951	243	4.006
Ključ	2.158	68	15	440	2	5	810	70	748
Sanski Most	3.859	123	22	831	0	48	1.379	115	1.341
Velika Kladuša	7.957	172	26	1.180	23	7	2.299	266	3.984
Ukupno:	41.889	1.962	384	8.844	65	137	12.371	1.400	16.726

Krajem septembra 2017. godine u Unsko-sanskom kantonu registrirano je ukupno 41.889 nezaposlenih lica od čega je 21.382 žena. Po kvalifikacionoj strukturi u Cazinu zabilježen je najveći broj nezaposlenih lica 9.549 i to sa NKV stručnom spremom, 4.006 nezaposlenih lica. Od nezaposlenih lica sa VSS najveći broj nezaposlenih lica je u gradu Bihaću 777.

Tabela 8. Registrirana nezaposlenost prema stručnoj spremi Bihać, 2015, 2016 - 09. 2017. godine

Stepen stručnog obrazovanja	2016. godina		09. 2017. godine	
	Nezap. lica	Učešće %	Nezap. lica	Učešće %
Nekvalifikovani radnik (NK)	2.742	28,77	2.605	28,65
Polukvalifikovani radnik (PK)	452	4,75	425	4,67
Kvalifikovani (KV)	2.547	26,75	2.441	26,84
Visokokvalifikovani (VK)	43	0,45	42	0,46
Niže stručno obrazovanje (NSS)	30	0,32	27	0,3
Srednje stručno obrazovanje (SSS)	2.701	28,34	2.605	28,65
Više stručno obrazovanje (VŠS)	185	1,95	172	1,89
Visoko stručno obrazovanje (VSS)	826	8,67	777	8,54
UKUPNO	9.531	100,00	9.094	100,00

Izvor podataka : JU Služba za zapošljavanje USK

Na evidenciji nezaposlenih lica na području grada Bihaća krajem septembra 2017. registrirano je 9.094 nezaposlena lica. Po kvalifikacionoj strukturi najveći broj nezaposlenih lica su nekvalifikovana radna snaga 2.605, kvalifikovana radna snaga 2.441, i lica sa srednjom stručnom spremom 2.605, čiji je broj smanjen u odnosu na 2016. godinu. Broj nezaposlenih lica sa visokom stručnom spremom u 2017. godini se smanjio za 49 lica u odnosu na 2016. godinu. Od ukupnog broja nezaposlenih lica koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica u septembru 2017. godine (33,32 %) čini nekvalifikovna i polukvalifikovana radna snaga.

Tabela 9: Registrirana nezaposlenost– najbrojnija zanimanja po stručnoj spremi grad Bihać, septembar 2017. godine

VSS	Uk.	Ž.	VŠS	Uk.	Ž.	SSS	Uk.	Ž.	KV i VKV	Uk.	Ž.
Ekonomista	158	113	Ekonomista	71	49	Ekonomski tehničari	457	357	Prodavač	568	507
Pravnik	148	111	Nastavnik razredne nastave	33	30	Med. tehničar sestra	296	211	Automehaničari	230	0
Sanitarni ekološki ing.	48	35	Viši medic. tehničari	16	11	Maturanti gimnazije	244	145	Vozači raznih smjerova	210	2
Profesor engleskog	46	39	Ing.mašinstva	13	4	El.teh.rač.tehni ke i aut.	178	38	Kuhari	192	127
Profesor razredne nastave	35	11	Ing. tekstila	13	11	Mašinski tehničari	169	59	Instalaterivodo v.plinsko i centr. grijanje)	165	0

Najbrojnija zanimanja lica koja se nalaze na evidenciji nezaposlenih sa VSS , VŠS stručnom spremom prevladavaju ekonomisti i pravnici. Kod lica sa SSS stručnom spremom najbrojnija su ekonomski tehničari, i medicinski tehničari, a kod KV i VKV dominiraju trgovci.

Krajem septembra 2017.godine u starosnoj dobi od 20-34 godine 3.108 lica traži posao odnosno 34,2 % u odnosu na ukupan broj nezaposlenih lica. Dok u dobi od 20-49 odnosno u dobi najveće radne aktivnosti posao traži 6.316 lica odnosno 69,7 % ukupne nezaposlenosti.

Na evidenciji Službe za zapošljavanje u septembru 2017. godine registrirano je 326 novoprijavljenih lica, od čega žena 152. U istom mjesecu sa evidencije nezaposlenih brisano je 375 lica od čega žena 175, a od ukupno brisanih sa evidencije u izvještajnom mjesecu zaposleno je 243 lica od čega žena 115. Od ukupno 9.094 registrirana nezaposlena lica (od čega je 4.910 žena), a 3.425 lica zaposlenje traži prvi put od čega je 2.086 žena.

2.4. Stopa nezaposlenosti

Tabela 10. *Stope nezaposlenosti Bihać, USK, F BiH*

Godina	Bihać	USK	F BiH
2011.	44,50	56,71	45,70
2012.	45,80	58,50	46,80
2013.	46,10	59,20	47,40
2014.	46,40	59,0	46,90
2015.	46,60	59,40	46,40
2016	44,60	57,4	44,8

Izvor podataka : Federalni zavod za statistiku, Obrada Federalni zavod za programiranje razvoja

Zaključak:

Stope nezaposlenosti u periodu 2011.-2015. godina imaju trend rasta u gradu Bihaću kao i u USK-u i sa manjim padom u 2014. godini na području USK.

Stopa nezaposlenosti na području grada Bihaća u 2016.g. koja je iznosila 44,60 smanjena je u odnosu na 2015.g. / 46,60/.

3. OSNOVNI UZROCI/FAKTORI UTICAJA NA NEZAPOSLENOST

Mnogobrojni su faktori koji su uticali na postojeće nezadovoljavajuće stanje u oblasti zaposlenosti tj. nezaposlenosti i pada općenito životnog standarda. U ovoj Informaciji izdvojit ćemo samo najvažnije uzroke koji za posljedicu imaju još izrazito visoku nezaposlenost posebno mladih ljudi, a to su prije svega:

- Izvršena agresija na Bosnu i Hercegovinu koja je za posljedicu imala katastrofalne posljedice u ogromnoj devastaciji i uništenju privrednih kapaciteta i infrastrukture, gubitak ljudskih života i gubitak neprocjenjivih stručnih i radnih iskustava, kao i općenito rušenje dotadašnje ekonomije u materijalnom, organizacijskom i tržišnom smislu;
- Usljed proteklih radikalnih političkih, a potom i ratnih prilika koje su zadesile bivšu ex Jugoslaviju i produktovale osamostaljenje BiH kao samostalne države, generalno je došlo do promjene koncepta državne ekonomije kao i ekonomija na regionalnim i lokalnim nivoima u smislu kompletne rekonstrukcije i definisanja strategijskih opredjeljenja i ciljeva, kapaciteta, organizacije, tržišta kao i drugih okolnosti, što je značajno uticalo na usporeni oporavak i poteškoće u poslijeratnom razvoju ekonomije;
- Nedostatak jedne jasne i koncizne razvojne ekonomske politike na državnom nivou, kao i neusklađenost osnovnih razvojnih strateških opredjeljenja na svim nivoima ekonomskog odlučivanja na relaciji državna vlada-ekonomija na lokalnim nivoima, naročito kad je u pitanju definiranje i realizacija važnijih razvojnih programa i projekata:

- Izostanak kvalitetne razvojne projekcije na kantonalnom nivou, kao i neusklađenost sa razvojnom politikom i opredjeljenjima lokalne zajednice: strateška opredjeljenja, kapitalni razvojni programi i projekti, jedinstvena strategija prema višim nivoima odlučivanja i sl.;
- Proces poslijeratnog restrukturiranja i oživljavanja privrednih procesa nije dao niti izbliza očekivane rezultate, osobito kad su u pitanju efekti od procesa privatizacije preduzeća s akcentom na ona koja su u prijeratnom razdoblju činila okosnicu privredno-ekonomskog razvoja grada Bihaća i šireg okruženja;
- BiH je još uvijek zemlja visokorangiranog političko-ekonomskog rizika što nije prihvatljivo za značajnija investiciona ulaganja;
- BiH sa postojećom zakonskom regulativom, obimnom administracijom i procedurama, sa izostankom adekvatnih podsticajnih mjera i nepostojanjem adekvatnih razvojnih fondova, podsticajnog bankarskog sistema i visokim stepenom korupcije na svim nivoima, apsolutno nije kvalitetan ambijent za privlačenje novih investicija i intenzivniji razvoj ekonomije;
- Izostanak kvalitetnog i planskog sistema obrazovanja usklađenog sa potrebama privrede i usklađivanja sa prihvatljivim trendovima standardizacije;
- Nekonkurentnost područja u odnosu na zemlje iz okruženja kad su u pitanju osnovni faktori potrebni za pokretanje poslovnih aktivnosti: nedostatak podsticaja i subvencija, visoko opterećenje sa porezima i doprinosima, komplicirane procedure za obavljanje privrednih djelatnosti, izostanak povoljnih investicijskih fondova, nesređeno imovinsko stanje, nedostatak prostorno-planske dokumentacije ili sporo donošenje istih, sukob nadležnosti i dr. negativni uticaji koji usporavaju ekonomski razvoj na svim nivoima, nepostojanje potrebnih zakonskih regulativa koje su nužne za značajnije intenziviranje razvoja ekonomije na svim nivoima /Zakon o JPP i dr./;
- Nedovoljno usmjeravanje/alociranje finansijskih sredstava na svim nivoima, prije svega budžetskih, u razvojne programe i projekte s akcentom na povećanje zaposlenosti;
- Nedostatne ingerencije i mogućnosti lokalne zajednice da značajnije interveniše u kapitalne programe i projekte u cilju intenziviranja ekonomskog razvoja, posebno kad su u pitanju kapitalni projekti od regionalnog i interregionalnog karaktera;
- Neusklađenost između ponude i tražnje za radnom snagom u pogledu zanimanja, obrazovanja, kvalifikacija i ostalih vještina. Jedan od direktnih faktora nezaposlenosti je pored prisutne problematike u ekonomiji i nizak stepen stručnosti pojedinih kategorija stanovništva, naročito srednje populacije koja zahtijeva edukativni program uz aktivnu politiku zapošljavanja;
- Nedovoljna izobrazba za obavljanje poduzetničkih aktivnosti;
- Nestimulirajući poreski sistem za rast investiranja i zaposlenosti;
- Neefikasnost u eliminaciji sive ekonomije s jedne strane nedjelotvoran sistem nadzora i eliminisanja, a sa druge strane previsoka i komplicirana davanja i procedura za

legalno poslovanje pospješuju rast sive ekonomije. (nepostojanje nadležnih službi na lokalnom nivou).

- Sve brojniji odlazak mladih ljudi u treće zemlje, posebno stručnog kadra, što već ima i imat će nesagledive posljedice na domaću ekonomiju.
- Mnogobrojni drugi faktori objektivnog i subjektivnog karaktera koji za posljedicu imaju neadekvatan razvoj ekonomije na svim razinama i s tim u vezi i porast zaposlenosti.

4. PRIJEDLOZI MJERA NA UNAPREĐENJU STANJA U OBLASTI ZAPOŠLJAVANJA NA PODRUČJU GRADA BIHAĆA

U cilju povećanja zapošljavanja (smanjenja nezaposlenosti) u narednom periodu predlaže se realizacija slijedećih aktivnosti:

1. Operativna realizacija Strategije razvoja općine Bihać 2014.-2013. u skladu sa usvojenim Godišnjim/Akcionim planovima za 2018.g.

- **Nosioci realizacije:** Koordinacija aktivnosti na praćenju implementacije-Služba za upravljanje lokalnim razvojem, kao i JP i JU u čijoj su nadležnosti pojedini programi i projekti iz godišnjih planova Strateškog plana.
- **Osnov za realizaciju:** Urađen i usvojen Strateški plan razvoja Grada Bihaća za period 2014. – 2023.g. i urađen i usvojen Operativni/Godišnji plan realizacije Strateškog plana za 2018.g.
- **Rok realizacije:** 2018.g. prema terminskom planu iz godišnjeg plana
- **Finansijska sredstva:** Budžetska sredstva i eksterni izvori finansiranja

2. Operativna realizacija Programa kapitalnih investicija Grada Bihaća u skladu sa usvojenim Godišnjim/Akcionim planovima za 2018.g.

- **Nosioci realizacije:** Koordinacija aktivnosti na praćenju implementacije-Služba za upravljanje lokalnim razvojem i resorne Službe, kao i JP i JU u čijoj su nadležnosti pojedini programi i projekti iz godišnjih planova Programa kapitalnih investicija.
- **Osnov za realizaciju:** Urađen i usvojen Program kapitalnih investicija Grada Bihaća Godišnji Plan implementacije za 2018.g.
- **Rok realizacije:** 2018.g. prema terminskom planu iz godišnjeg plana
- **Finansijska sredstva:** Budžetska sredstva i eksterni izvori finansiranja

3. Operativna realizacija Akcionog plana zapošljavanja Grada Bihaća u skladu sa godišnjim planom Implementacije za 2018.g.

- **Nosioci realizacije:** Tim za praćenje realizacije Lokalnog akcionog plana zapošljavanja Grada Bihaća a nosioci realizacije aktivnosti su: Zavod za zapošljavanje USK, Grad Bihać, Privredna komora USK, Obrtnička Komora USK, Vlada USK, Univerzitet u Bihaću, kao i uključivanje prema potrebi i ostalih subjekata na području grada Bihaća i USK
- **Osnov za realizaciju:** Urađen i usvojen Lokalni akcioni plan zapošljavanja Grada Bihaća za 2018.g., sporazumi o poslovno-tehničkoj saradnji sa Zavodom za zapošljavanje USK, Obrtničkom i Privrednom komorom kao i Univerzitetom u Bihaću, godišnji planovi i programi Zavoda za zapošljavanje USK, Godišnji program rada Grada Bihaća i usvojeni Budžet Grada Bihaća za 2018.g., programi rada Obrtničke i Privredne komore kao i Vlade USK i Univerziteta u Bihaću.
- **Rok realizacije:** 2018.g. prema terminskom planu iz godišnjeg plana
- **Finansijska sredstva:** Budžetska sredstva i eksterni izvori finansiranja

4. Operativna realizacija Programa poticaja Grada Bihaća za privredu u 2018.g.

- **Nosioci realizacije:** Služba za upravljanje lokalnim razvojem
- **Osnov za realizaciju:** Usvojen Budžet Grada Bihaća za 2018.g. kao i usvojen Program poticaja privredi za 2018.g. na području grada Bihaća.
- **Rok realizacije:** 2018.g.
- **Finansijska sredstva:** Budžet Grada Bihaća za 2018.g. i grant –eksterna sredstva partnera u projektima

5. Kontinuirana ulaganja u razvoj privredne/poduzetničke infrastrukture kao osnovnog preduslova za nove investicije / poslovne zone, privredna infrastruktura, prostorno-planska dokumentacija, programi razvoja privrednih zona i dr./

- **Nosioci realizacije:** Kabinet Gradonačelnika i resorne službe
- **Osnov za realizaciju:** Program rada Zavoda za prostorno uređenje Grada Bihaća, Budžet Grada Bihaća za 2018.g., program rada Gradskog organa uprave i resornih službi, kao i JP i JU Grada Bihaća
- **Rok realizacije:** Kontinuirano u 2018. g.
- **Finansijska sredstva:** Budžet Grada Bihaća za 2018.g. i eksterni izvori finansiranja

6. Kontinuirano unaprjeđenje organizacionih kapaciteta za privlačenje novih investicija / Formiranje i stalno unaprjeđenje Službe za upravljanje lokalnim razvojem i Centra za podršku Investitorima, provođenje i unaprjeđenje sistema BFC-kvaliteta servisiranja poslovnog sektora i stvaranja povoljnijeg poslovnog ambijenta, poticaji privredi, kvalitetna realizacija MEG projekta, efikasnije i ekonomičnije provođenje svih administrativnih procedura uz uvođenje elektronske administracije i dr./

- **Nosioci realizacije:** Kabinet Gradonačelnika, resorne službe, JP i JU
- **Osnov za realizaciju:** Program rada Gradskog organa uprave za 2018.g., BFC proces na osnovu dobivenog Certifikata za povoljno poslovno okruženje, Akcioni Plan MEG Projekta
- **Rok realizacije:** Kontinuirano u 2018.g.
- **Finansijska sredstva:** Budžet Grada Bihaća za 2018.g. i eksterni izvori finansiranja

7. Permanentna promocija postojećih potencijala grada Bihaća/realizacija Programa promocije grada Bihaća za 2018.g. s ciljem privlačenja i realiziranja novih investicija;

- **Nosilac realizacije:** Služba za upravljanje lokalnim razvojem, Centar za podršku Investitorima i Ured za dijasporu Grada Bihaća, Kabinet Gradonačelnika, Služba za stručne i zajedničke poslove, Gradsko vijeće Bihać, agencije.
- **Osnov za realizacije:** Urađen Program promocije grada Bihaća za 2018.g., Program Centra za podršku Investitorima, program Ureda za dijasporu Grada Bihaća
- **Period implementacije:** Kontinuirano tokom godine
- **Izvori sredstava:** Budžet Grada Bihaća i eksterni izvori

8. Analiziranje i primjena pozitivnih iskustava iz okruženja u cilju stimulisanja povećanja poslovnih aktivnosti i povećanja zapošljavanja;

- **Nosioci realizacije:** Služba za upravljanje lokalnim razvojem u suradnji sa Kabinetom Gradonačelnika i ostalim resornim službama;
- **Osnov za realizaciju:** Program rada Gradskog organa uprave kao i Službe za upravljanje lokalnim razvojem
- **Rok za realizaciju:** Kontinuirano u 2018.g.
- **Izvori finansiranja:** Budžeti svih nivoa, kroz kandidirane projekte, donacije i grant sredstva

9. Realizacija programa stručnog obrazovanja volontera i pripravnika;

- **Nosioci realizacije:** Služba za podršku i razvoj i Kabinet Gradonačelnika, JU, JP i Gradski organ uprave;
- **Osnov za realizaciju:** Godišnji Program prijema i usavršavanja volontera i pripravnika;
- **Izvori finansiranja:** budžetska sredstva
- **Rok za implementaciju:** na godišnjem nivou

10. Održavanje tematske sjednice,, Postojeće stanje korištenja/valorizacije prirodnih resursa na području grada Bihaća i prijedlog mjera-programa i projekata s ciljem unaprjeđenja valorizacije“- / termalni resursi, poljoprivredno zemljište, šumski resursi, mineralne sirovine, vodni resursi i dr./

- **Nosioci realizacije:** Kabinet Gradonačelnika, Služba za upravljanje lokalnim razvojem i Služba za stručne poslove Gradskog vijeća
- **Osnov za realizaciju:** Razvojni programi i planovi Grada Bihaća
- **Izvor finansiranja:** Budžet Grada Bihaća i eksterni izvori finansiranja
- **Rok za implementaciju:** 2018.g.

11. Izrada i kandidiranje projekata prema međunarodnim fondovima - permanento jačanje lokalnih kapaciteta za kreiranje, kandidiranje i implementaciju projekata međunarodnih i domaćih fondova;

- **Nosioci realizacije:** Kabinet Gradonačelnika i Služba za upravljanje lokalnim razvojem i druge resorne službe
- **Osnov za realizaciju:** Program rada Gradskog organa uprave, program rada Službe za upravljanje lokalnim razvojem, objavljeni javni pozivi na osnovu kojih se kandidiraju projekti
- **Izvori finansiranja:** Sredstva međunarodnih fondova i domaćih institucija, sufinansiranje iz budžetskih sredstava;
- **Rok:** Prema objavljenim pozivima

12. Unaprjeđenje postojećih, kao i uspostavljanje novih poslovnih partnerstava na realizaciji razvojnih projekata / sa domaćim i međunarodnim organizacijama i institucijama, regijama i gradovima/općinama, NVO sektorom, privrednim asocijacijama i udruženjima i dr., s ciljem realizacije razvojnih projekata./;

- **Nosioci realizacije:** Gradonačelnik i Gradsko vijeće, stručne službe;
- **Rok za implementaciju:** Prema opravdanoj ukazanoj potrebi
- **Osnov za realizaciju:** Pozivi za kandidiranje projekata, potreba za partnerstvom na realizaciji zajedničkih projekata;
- **Izvori finansiranja:** Budžet Grada Bihaća i eksterni izvori finansiranja

13. Realizacija aktivnosti na stvaranju pozitivne poduzetničke klime na području lokalne zajednice (mediji, odnosi s javnošću, publicitet, javni nastupi, promocija i dr.);

- **Nosioci realizacije:** Svi akteri u javnim nastupima putem sredstava informiranja
- **Rok za implementaciju:** Tokom godine kontinuirano
- **Osnov za realizaciju:** Program promocije, Program rada Gradskog organa uprave
- **Izvori finansiranja:** Budžet Grada Bihaća za 2018.g.

14. Organizacija POSLOVNE KONFERENCIJE sa BiH dijasporom

- **Nosioci realizacije:** Kabinet Gradonačelnika i resorne službe
- **Osnov za realizaciju:** Definiran Program u okviru Strateškog plana razvoja općine Bihać, definiran Program ureda za dijasporu kao i na osnovu zaključaka sa sjednice Glavnog odbora Svjetskog saveza BiH dijaspore održanom u Bihaću.
- **Rok:** 2018.g.

15. Upućivanje inicijative Vladi i Skupštini USK za održavanjem tematske sjednice na temu „ Informacija o stanju zaposlenosti i nezaposlenosti na području USK sa prijedlogom mjera za poboljšanje stanja“

- **Nosilac aktivnosti:** Kabinet Gradonačelnika, stručna služba Gradskog vijeća i Služba za upravljanje lokalnim razvojem

- **Osnov za realizaciju:** Zvanične informacije o nezadovoljavajućem stanju u navedenoj oblasti
- **Rok za realizaciju:** 2018.g.
- **Finansijska sredstva za realizaciju:** Nisu potrebna finansijska sredstva

15. Upućivanje inicijative za izmjenom obrazovnog sistema na području USK s ciljem obrazovanja shodno potrebama tržišta rada-usklađivanje obrazovnog sistema sa potrebama tržišta rada

- **Nosilac aktivnosti:** kabinet Gradonačelnika i Služba za upravljanje lokalnim razvojem
- **Osnov za realizaciju:** Zvanične informacije sa Zavoda za zapošljavanje USK, informacije o obrazovnom sistemu na USK, provedena istraživanja na području grada Bihaća o potrebama realnog/poslovnog sektora za radnom snagom.
- **Rok za realizaciju:** 2018.g.
- **Finansijska sredstva:** Nisu potrebna za ovu aktivnost

16. U saradnji sa Savjetom za privredni i ekonomski razvoj Grada Bihaća nastaviti sa konstantnim predlaganjem, donošenjem i implementacijom mjera i aktivnosti koje za cilj imaju unapređenje postojećeg poslovnog ambijenta, razvoj poduzetništva i obrta, privlačenje novih investicija i povećanje nezaposlenosti.

- **Nosilac aktivnosti:** Služba za upravljanje lokalnim razvojem
- **Osnov za realizaciju:** Informacija o privrednim kretanjima na području USK i grada Bihaća i Program rada Savjeta za ekonomski razvoj Grada Bihaća za 2018.g.
- **Rok za realizaciju:** 2018.g.
- **Finansijska sredstva:** Nisu potrebna za realizaciju navedene aktivnosti

17. U koncipiranju razvojne ekonomske politike Grada Bihaća prioritet dati razvojnim ekonomskim projektima koji za cilj imaju: nove investicije, nova zapošljavanja, nove prihode i druge pozitivne ekonomsko-finansijske efekte

- **Nosilac realizacije:** Gradonačelnik Grada Bihaća, Gradsko vijeće, Gradska uprava, JP i JU u ingerenciji Grada Bihaća
- **Osnov za realizaciju:** Strategija razvoja općine Bihać, Informacija o privrednim-ekonomskim kretanjima, Plan kapitalnih Investicija, Informacija o stanju zaposlenosti-nezaposlenosti na području USK i Grada Bihaća.
- **Rok za realizaciju:** Kontinuirano
- **Financijska sredstva za realizaciju:** Budžet Grada Bihaća i eksterni izvori finansiranja.

19. Upućivanje inicijative ka višim nivoima vlasti u cilju značajnijeg smanjenja raznih parafiskalnih nameta koje opterećuju privrednike/poslovni sektor

- **Nosioci realizacije:** Gradski organ uprave
- **Osnov za realizaciju:** Izvršena analiza svih vidova fiskalnih opterećenja s akcentom na realni sektor
- **Rok za realizaciju:** 2018.g.
- **Financijska sredstva:** Za realizaciju navedene aktivnosti nisu potrebna finansijska sredstva

20. Realizacija projekata za izvođenje značajnijih razvojnih projekata iniciranih i finansiranih sa viših nivoa vlasti / projekti obnovljivih izvora energije: gasifikacija, vjetroelektrane, solarne elektrane/, turistička infrastruktura i projekti za razvoj turizma i NP Una, putna i željeznička infrastruktura, infrastruktura iz oblasti vodosnabdijevanja i drugi značajniji projekti.

- **Nosilac realizacije:** Gradski organ uprave
- **Osnov za realizaciju:** Informacija o niskom stepenu ekonomsko-privredne razvijenosti USK, inicijative Savjeta za ekonomski razvoj i ostalih organizacija na ovom području
- **Rok za realizaciju:** 2018.g.
- **Financijska sredstva:** Nisu potrebna za realizaciju navedene aktivnosti

ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Svakako problematika zapošljavanja je ključni problem države BiH i njenih entiteta, te Kantona i lokalnih zajednica, te je neophodno učiniti mnogobrojne reforme u zakonodavno-pravnom kao i investicionom pogledu kako bi se olakšao rad privrednicima, otvorili javni radovi, privukli potencijalni investitori i na isti način omogućilo značajnije zapošljavanje.

Također, kroz implementaciju Strateškog plana razvoja lokalne zajednice Bihać, drugih razvojnih dokumenata i planova, a prije svega kroz raspoloživi budžet Grada, potrebno je prioritet dati ekonomskim projektima koji će efektirati intenziviranju rasta makroekonomskih efekata, prvenstveno intenzivnijem rastu zaposlenosti, kao i analizirati i primijeniti mjere i inicijative koje za cilj imaju povećanje poslovnih aktivnosti i unapređenje zapošljavanja.

Ključna uloga u ovim procesima je svakako Gradskog vijeća, Gradonačelnika, stručnih službi, kao i svih drugih relevantnih faktora / poslovnog sektora, građana, NVO i sl/ da im se omogući uključivanje u kreiranje i implementaciju razvojne ekonomske politike i definiranje razvojnih ekonomskih ciljeva.

Savjet za ekonomski razvoj će, dakako u svojim kapacitetima, savjetodavno i dobronamjerno dati svoj doprinos što je i definirano programom rada Savjeta, kako bi se poboljšao ekonomsko-poslovni ambijent i stvorile pretpostavke za nove investicije i otvaranje novih radnih mjesta, što očekujemo i od svih ostalih partnera Grada Bihaća, bilo da se radi o organiziranim institucijama ili pojedincima koji svojim stručnim i dobronamjernim sugestijama i prijedlozima žele doprinijeti poboljšanju ukupnog ekonomskog stanja na našem području.

Također, značajniju podršku u razvojnoj projekciji grada Bihaća i USK očekujemo u narednom periodu od nadležnih institucija, kantonalnog, federalnog i državnog nivoa, naročito kada je u pitanju realizacija značajnijih programa i projekata na ovom području, što nije bilo izraženo u prethodnom periodu, te što je i rezultat nepovoljne ekonomsko-socijalne situacije na području USK.

Ovaj cilj treba da je visok prioritet svih zvaničnika, institucija, službi kao i pojedinaca ovog grada, a također i viših instanci odlučivanja.

Načelnik Službe za upravljanje
lokalnim razvojem
mr.sc. Nijaz Lipovača

Na osnovu člana 132. Poslovnika Gradskog vijeća Bihać (Službeni glasnik Grada Bihaća, broj 3/16), Gradsko vijeće Bihać na 16. sjednici, održanoj dana _____ godine, donijelo je slijedeći:

Z A K L J U Č A K

o prihvatanju Informacije o stanju u oblasti zapošljavanja na području grada Bihaća s prijedlogom mjera za stvaranje uslova za privredni razvoj i zapošljavanje

I

Prihvata se Informacija o stanju u oblasti zapošljavanja na području grada Bihaća s prijedlogom mjera za stvaranje uslova za privredni razvoj i zapošljavanje.

II

Zaključak stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku Grada Bihać.

Gradsko vijeće

Broj:
Bihać,

Presjedavajući Gradskog vijeća
Davor Župa